

Minister Przemysłu

Marzena Czarnecka

BM I.053.27.2025.TŚ

Katowice, 2025-04-29 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację odpowiedzi na interpelację nr 8378 Pana Posła Macieja Małeckiego w sprawie opóźnień w przygotowaniach do budowy elektrowni jądrowej w Choczewie, uprzejmie informuję:

1. Jaki jest aktualny stan realizacji umowy ESC (Engineering Service Contract) podpisanej 27 września 2023 r. między spółką Polskie Elektrownie Jądrowe a konsorcjum Westinghouse-Bechtel na zaprojektowanie elektrowni jądrowej w Choczewie? Pomimo zapewnień Polskich Elektrowni Jądrowych, że umowa ta jest realizowana zgodnie z harmonogramem, pojawiły się informacje o jej opóźnieniach i konieczności wydłużenia terminu realizacji. Jakie konkretne działania są podejmowane są, aby zapewnić terminowe wykonanie tej kluczowej umowy?

Konsorcjum Westinghouse-Bechtel dostarczyło wszystkie produkty z podstawowego zakresu umowy. Opóźnienia występują jedynie w części prac dodatkowych, uruchomionych jako działania opcjonalne, ponad podstawowy zakres kontraktu, w zakresie badań geotechnicznych i produktów z nimi powiązanych. Wykonawca podjął działania mitygujące mające na celu minimalizację opóźnień badań terenowych, tj. m.in. praca całodobowa oraz wprowadzanie dodatkowego sprzętu. Zrealizowano 98,3% robót wiertniczych. Spółka na bieżąco monitoruje realizację zadań przez konsorcjum Westinghouse-Bechtel celem terminowej realizacji Projektu.

2. Na jakim etapie znajdują się obecnie negocjacje dotyczące tzw. Umowy pomostowej – EDA (Engineering Development Agreement) między spółką Polskie Elektrownie Jądrowe a konsorcjum Westinghouse-Bechtel? Kiedy nastąpi jej podpisanie ?

Umowa pomostowa (Engineering Development Agreement - EDA) została podpisana w dniu 28.04.2025 r. Umowa precyzuje zapisy gwarantujące efektywną i jednocześnie

zgodną ze standardami prawnymi współpracę PEJ z konsorcjum Westinghouse-Bechtel do końca 2025 r. Zawarcie umowy EDA pozwala kontynuować prace inżynierskie w ramach projektu elektrowni jądrowej na Pomorzu i zapewnia przejście do kolejnych faz realizacji projektu, w tym negocjacji umowy na budowę. Umowa EDA wprowadzi względem poprzedniej umowy ESC m.in. częściową zmianę modelu wynagradzania, usprawnienie nadzoru inwestora nad realizacją kontraktu oraz procedurami odbiorowymi zrealizowanych produktów, co wynika m.in. z doświadczeń z realizacji umowy ESC. Zakres umowy EDA przewiduje dalszy rozwój prac przygotowawczych, geotechnicznych i inżynierskich. Umowa ta pozwoli na przeprowadzenie bardziej zaawansowanych prac nad projektem technicznym elektrowni, kontynuację współpracy przy uzyskiwaniu pozwoleń i zezwoleń oraz rozwój łańcucha dostaw.

3. Na jakim etapie znajdują się obecnie negocjacje dotyczące umowy na realizację inwestycji (tzw. umowa EPC – Engineering Procurement Construction) między spółką Polskie Elektrownie Jądrowe a konsorcjum Westinghouse-Bechtel? Kiedy nastąpi jej podpisanie ?

Obecnie w spółce Polskie Elektrownie Jądrowe trwają prace wewnętrzne przed przystąpieniem do negocjacji umowy EPC. Warto też zauważyć, że część wypracowanych już rozwiązań kontraktowych zostanie wprost przeniesionych z umowy EDA do umowy na realizację elektrowni, co powinno skrócić czas negocjacji. Ponadto, zawarcie umowy EPC, która będzie właściwą umową realizacyjną, zależne jest też od otrzymania decyzji Komisji Europejskiej w sprawie mechanizmu wsparcia i warunkowanego nią dokapitalizowania Spółki PEJ przez Skarb Państwa.

4. W jakim stopniu opóźnienia w realizacji umowy ESC i postęp prac nad umową EDA oraz umową umowa EPC mogą wpłynąć na ostateczny harmonogram budowy elektrowni jądrowej w Choczewie, w tym planowane rozpoczęcie budowy pierwszego bloku elektrowni w 2028 r.?

Jak wskazano w odp. na pytanie nr 1, nie odnotowano opóźnień w podstawowym zakresie realizacji umowy ESC. Z kolei umowa EDA została zawarta właśnie w celu uniknięcia opóźnień w realizacji procesu projektowania, a negocjacje umowy EPC będą prowadzone równoległe do jej realizacji, celem utrzymania harmonogramu inwestycji.

5. W jakim stopniu decyzje środowiskowe, w tym proces uzyskiwania pozwoleń na budowę elektrowni jądrowej w Choczewie, mogą wpłynąć na harmonogram projektu? Jakie konkretne kroki podjęto w celu spełnienia wymagań związanych z oceną oddziaływania na środowisko?

Uzyskana przez PEJ Sp. z o.o. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 19 września 2023 r., znak:

DOOŚOA.4205.1.2015.125, o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa”, planowanego do realizacji w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiatowo-Kopalino, podwariant techniczny 1A), zwana dalej „decyzją GDOŚ” oraz decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 stycznia 2025 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.192, (uchylająca w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy, a w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy decyzję GDOŚ), stanowią w procesie pozwoleńowym najważniejszy kamień milowy umożliwiający przygotowanie i realizację ww. inwestycji. Dzięki tym decyzjom Spółka mogła przystąpić do uzyskiwania kolejnych rozstrzygnięć administracyjnych niezbędnych w tym procesie, takich jak np. decyzja Wojewody Pomorskiego z dnia 26 października 2023 r., znak: WI- III.747.1.26.2023.AM, o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej. pn.: „Realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gminy Choczewo”. W sierpniu 2024 r. wystąpiono również do Wojewody Pomorskiego o pierwszą z decyzji realizacyjnych – Pozwolenie na prace przygotowawcze; szacuje się, że wydanie tej decyzji nastąpi w II-III kwartale 2025 r. Spółka podejmuje szereg działań w celu wypełnienia obowiązków wynikających z przedmiotowej Decyzji GDOŚ, w szczególności badania monitoringowe oraz czynności mitygujące negatywny wpływ na środowisko. Przed przystąpieniem do prac przygotowawczych, Spółka została zobligowana w pierwszej kolejności do przeprowadzenia zadań monitoringowych, jak przeprowadzenie badań stanu zanieczyszczenia gleb tzw. “stanu zero” na obszarze realizacji inwestycji – badania przeprowadzono w styczniu 2025 roku. Spółka przeprowadziła również szeroką inwentaryzację środowiska przyrodniczego, którą realizowano w okresie od stycznia 2024 r. do stycznia 2025 r. Wyniki badań posłużyły do opracowania metodologii przeprowadzenia działań minimalizujących jak: przeniesienie części występujących gatunków roślin, przeniesienie mrowisk mrówek leśnych, stworzenie siedlisk zastępczych dla gatunków chronionych grzybów wraz z przeniesieniem zasiedlonych przez nie kłód drewna, wykonanie siedlisk zastępczych dla gadów. Ponadto, aby wypełnić postanowienia wskazane w Decyzji GDOŚ, przeprowadzono również działania skierowane na odtworzenie siedlisk oraz schronień dla ptaków i nietoperzy. Na terenie Nadleśnictwa Choczewo po uzgodnieniu z zarządcą terenu powieszono budki dla ptaków oraz skrzynki dla nietoperzy (prace zakończono w sierpniu 2024 r.). Ponadto, w porozumieniu z Lasami Państwowymi oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Gdańsku, wybrano lokalizację platformy zastępczej dla bielika. Platformę zamontowano we wrześniu 2024 r. i jest ona obecnie monitorowana. Ww. prace wykonywano pod nadzorem środowiskowym.

6. Pojawiły się informacje o braku równowagi w relacjach między Polskimi Elektrowniami Jądrowymi a konsorcjum Westinghouse-Bechtel, które prowadzą do trudności w realizacji umowy ESC. Jakie kroki są podejmowane, aby poprawić współpracę i zapewnić równorzędne warunki negocjacji i realizacji umów?

Spółka wyciągnęła wnioski z dotychczasowej współpracy z konsorcjum Westinghouse-Bechtel i przy wsparciu Prokuratury Generalnej RP oraz renomowanych doradców wynegocjowała postanowienia umowy EDA, które są bardziej odpowiednie dla kolejnej fazy realizacji projektu pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce. Podejście to było zgodne z przyjętą strategią negocjacyjną.

7. Zgodnie z informacjami, w Polskich Elektrowniach Jądrowych występują braki kadrowe, szczególnie na stanowiskach inżynierskich, co utrudnia sprawną realizację projektu. Jakie konkretne działania są podejmowane, aby wspierać PEJ w procesie pozyskiwania i utrzymania odpowiednich specjalistów i inżynierów, którzy będą niezbędni do efektywnej realizacji inwestycji i współpracy z partnerami z konsorcjum Westinghouse-Bechtel ?

W 2024 roku zatrudnienie w PEJ wzrosło o 23%, a w obszarach technicznym i jądrowym o ponad 40%. Spółka cały czas prowadzi rekrutacje w celu zapewnienia kompetencji niezbędnych do realizacji projektu budowy pierwszej elektrowni jądrowej. W ostatnim czasie do współpracy pozyskano wysoko wyspecjalizowanych ekspertów z branży jądrowej z Europy i Kanady, którzy wspierają Spółkę przy realizacji tego projektu. W miarę potrzeb Spółka współpracuje również z firmami headhunterskimi specjalizującymi się w rekrutacjach międzynarodowych co ułatwia identyfikację i pozyskanie wysoko wykwalifikowanych kandydatów, zwłaszcza na stanowiska eksperckie lub kierownicze z doświadczeniem w energetyce jądrowej. Polskie Elektrownie Jądrowe współpracują także z uczelniami wyższymi i instytucjami badawczymi w celu pozyskania młodych talentów i naukowców zainteresowanych pracą w dziedzinie energetyki jądrowej. Cyklicznie organizowane są programy stażowe dla najlepszych studentów ostatnich lat studiów magisterskich lub inżynierskich z kierunków technicznych i jądrowych, którzy mają możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego, a w kolejnym etapie zatrudnienia i udziału przy budowie najważniejszego projektu infrastrukturalnego w Polsce.

8. 20 lutego br. Sejm RP przyjął ustawę o przeznaczeniu 60,2 mld zł z budżetu państwa na budowę elektrowni jądrowej. Jakie działania są podejmowane, aby umożliwić polskim firmom dostarczanie elementów elektrowni oraz świadczenie usług w ramach krajowego łańcucha dostaw dla projektu budowy elektrowni jądrowej ? Jakie są realizowane inicjatywy, które umożliwią polskim przedsiębiorstwom integrację z tym łańcuchem dostaw, co mogłoby przyczynić się do wzrostu liczby miejsc pracy oraz rozwoju krajowego przemysłu, aby jak najbardziej efektywnie wykorzystać pieniądze polskich podatników ?

Spółka PEJ w ramach prac projektowych nadzoruje działania konsorcjum Westinghouse-Bechtel, które jest odpowiedzialne za rozwój łańcucha dostaw w projekcie budowy elektrowni jądrowej na Pomorzu. W ramach umowy ESC prowadzone były prace nad rozwojem kompetencji polskich przedsiębiorstw ubiegających się o realizację modułów wyspy jądrowej, głównie w zakresie ich wsparcia w uzyskaniu odpowiednich certyfikacji

jakościowych i dostosowania procesów produkcyjnych do restrykcyjnych wymagań jakościowych. Ponadto, Spółka działa na rzecz poprawy komunikacji konsorcjum Westinghouse-Bechtel z rynkiem i potencjalnymi podwykonawcami, a także zwiększenia świadomości wśród firm i przekazywania przez konsorcjum precyzyjnych informacji na temat wymagań, które będą stawiane przed podwykonawcami, co jest realizowane m.in. na spotkaniach z firmami – tzw. „Supplier Days”. Na zlecenie Spółki przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Polski Instytut Ekonomiczny przeprowadził również badania dotyczące gotowości polskich przedsiębiorstw do udziału w łańcuchu dostaw dla projektu elektrowni jądrowej na Pomorzu oraz wskazał kluczowe aspekty wymagające działań poszczególnych interesariuszy projektu.

W ramach projektu istnieją jeszcze dwa kolejne obszary możliwego zaangażowania polskich firm:

- 1) zakres infrastruktury towarzyszącej realizowany przez podmioty publiczne, gdzie rozstrzygane są już obecnie przetargi na realizację poszczególnych elementów infrastruktury;
- 2) zakres właścicielski, czyli prace realizowane bezpośrednio przez Spółkę, gdzie w formule konkurencyjnej polskie przedsiębiorstwa mają szanse otrzymywać zlecenia. W ten sposób wiele polskich firm zostało już zaangażowanych w realizację projektu.

Z wyrazami szacunku

Marzena Czarnecka

Minister

2025-04-29